

EESTI SKAUT

Sisuks:

- Jõulutulede võlus skm. H. Haamer
Noortenõunik J. Maisma 50. aastane
Skautlus teelahkmel skm. V. Andresen
Rahutud pühad nsm. H. Tammart
Tuleval suvel talusesse tööle M. Kuldkepp
Mr. Hubert Martin †
Skautjuhtide kooli väljaarendamisele skm. H. Michelson
Vanaisa jõulumälestusi Aovee
Skavid Välis-Eesti noori organiseerimas K.
Skautide rahvuslikest õhtuist K.
Meie skautlik kirjandus skm. H. Michelson
Praktilist
Käskkiri nr. 18
Teateid Malevaist

XVII aast.

Detsember 1938

Käskkiri nr. 18

Eesti Skautide Malevale.

Tallinnas, 1. novembril 1938. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks, et Peavanem 27. oktoobril s. a. lubas annetada Eesti skaudisõpruse, kestva poolehoiu ja kaastöö tänu-täheks lugupeetud vanematele skauditege-lastele

„Svastika lindiga“ rinnal kandmiseks

- 1) Narva Skaudisõprade Seltsi esimehele hr. kolonel Emil Kursk'ile.
- 2) Tapa Skautide Maleva vanemale hr. Jaan Maidre'le ja
- 3) Maleva auvanemale hr. kol. Voldemar Koch'ile.
- 4) Tallinna Skautide Maleva suguharu auvanemale hr. dir. Johann Hansen'ile.
- 5) Valga linnapeale hr. Theodor Villa'le ja
- 6) hr. kol. Verner Ernst Harald Tross'ile.
- 7) Saare Skautide Malevast hr. Gottlieb Kukk'ele ja
- 8) suguharu vanemale hr. Vassili Ristkoka'le.

„Svastika nõelaga“ rinnal kandmiseks

- 1) Valga Skautide Malevast, suguharu vanemale hr. Gustav Loor'ile.
- 2) Tallinna Skautide Malevast suguharu vanemale hr. pastor Rein Uhke'le,
- 3) Alutaguse Skautide Malevast rühmavanemale hr. Peeter Papstel'ile, hr. dir. Karl Luts'ule, rühmavanemale hr. Rudolf Hindpere'le.
- 4) Tapa Skaudisõprade Seltsi abiesimehele hr. Johannes Talve'le, rühmavanemale hr. August Paluveerele ja seltsi laekurile hr. Voldemar Ollep'ile.

Alus: Riigihoidja juhend noorsoo organi-seerim. alal nr. 1.

§ 2.

Avaldan teadmiseks, et Peavanem lubas 27. oktoobrist s. a. tublidest ja eeskujuli-kest skaudijuhtidest

ülendada „nooremskautmateriteks“

- 1) Rakvere Skautide Maleva I j. sk. Uku Kruusimägi,
- 2) Tartu Skautide Maleva I j. sk. Toots Sisask,
- 3) Pärnu Skautide Maleva esk. Leo Väina,
- 4) Võru Skautide Maleva I j. sk. Erich Schmeil,
- 5) Tapa Skautide Maleva esk. Edmund Ollep,
- 6) Narva Skautide Malevast Paul Nikola-jev, Nikolai Luuga ja Aleksander Koršunov.
- 7) Tallinna Skautide Malevast esk. Adolf Viita, esk. Roland Nõmmiste, Konstan-tin Menšikov, Friedrich Stein, Feodor Masterov, Vsevolod Jako, Vladimir Peucker, Peeter Karro, Ott Toomik.

Alus: Riigihoidja juhend noorsoo org. alal nr. 1.

Avaldan teadmiseks, et eeskujulikele ja tublidele skautjuhtidele malevates tehtud püsiva töö eest, lubas Peavanem 27. okt. s. a. annetada

„Teenetemärgi“

- 1) Harju Skautide Maleva juhile skm. Ar-tur Miller'ile.
- 2) Saare Skautide Maleva juhile n-skm. Feodor Orb'ile.
- 3) Valga Skautide Maleva õppejuhile n-skm. Alfred Oravale.
- 4) Saare Skautide Maleva abijuhile n-skm. Andres Klaas'ile.

„Teenete diplomi“

- 1) Tapa Skautide Maleva juhile n-skm. Olev Tennola'le.
 - 2) Alutaguse Skautide Maleva juhile n-skm. Harald Jürnale.
- Alus: Riigihoidja juhend noorsoo org. alal nr. 1.

„Kiitust“

- 1) Tapa Skautide Malevast n-skm. Johan-nes Palund'ile.
- 2) Saare Skautide Malevast n-skm. Tarmo Mägi'le.
- 3) Alutaguse Skautide Maleva õppejuhile n-skm. Paul Bruns'ile.
- 4) Võru Skautide Malevast skj. Anton Korp'ile.

§ 3.

Avaldan teadmiseks, et Peavanema ot-susel 27. okt. 38. a. kustutan tegevskaut-mastrite nimekirjast n-skm. Eduard Tiik'i ja n-skm. Nikolai Raist'i, mõlemad arvates 22. okt. s. a.

Alus: Riigihoidja juhend noorsoo org. alal nr. 1.

§ 4.

Avaldan teadmiseks, et Peavanem 27. okt. s. a. vabastas Alutaguse Skautide Maleva vanema kohalt aj. kt. K. Aare, ar-vates 2. okt. s. a. Avaldan hr. K. Aare'le malevavanemana tehtud töö eest tänu.

Alus: Riigihoidja juhend noorsoo org. alal nr. 1.

§ 5.

Avaldan teadmiseks, et Peavanem 27. okt. s. a. nimetas Alutaguse Skautide Ma-leva vanemaks 4. üksiku jalaväe pataljoni ülema hr. kol. August Tomander'i, arvates 22. okt. 38. a.

§ 6.

Alus: Riigihoidja juhend noorsoo org. alal nr. 1.

N. Kann
Eesti Skautide Maleva vanem.
A. Gering
Peastaabi ülem.

HESTI SLAUT

DETSEMBER

Nr. 10 — 1938

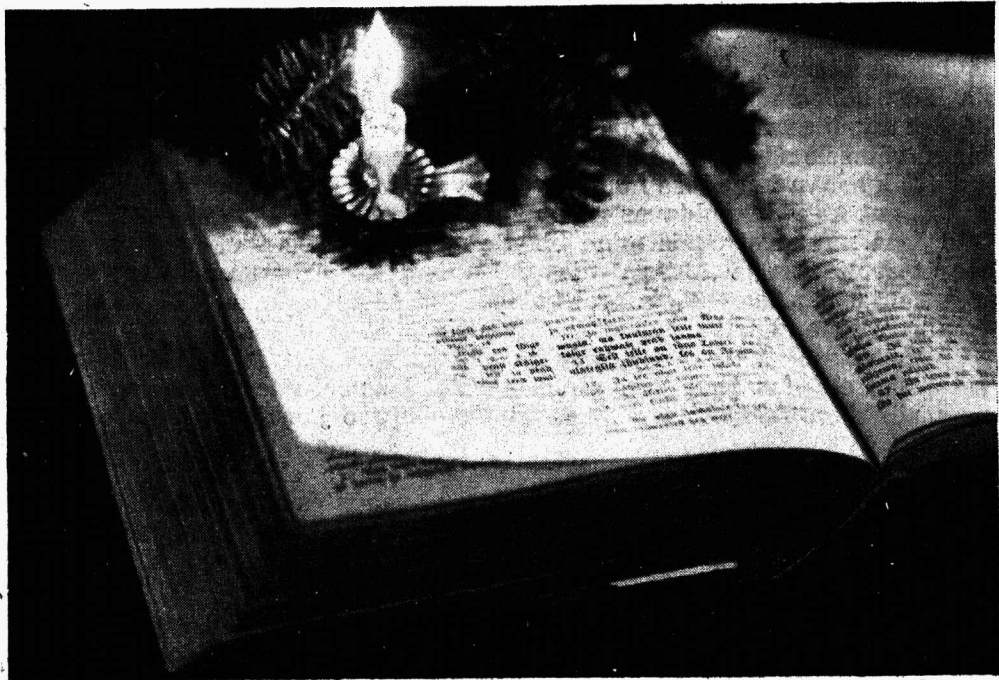
XVII AASTAK

Jõulutulede põlus

Rahvast täiskiilutud kirik. Peetakse jõulujumalateenistust. Et võiksin kõike paremini näha, tõstis ema mind pingile püsti. Sääl üle kübarais, rättes ja katmata päade hulgas säras altari ees seisva kahe kuuse säten-dav küünlavalgus sooja jõulutervitusena kirikulistele vastu.

Otsegu poolkogemata pilutasin pisut silmi. Ja ennäe imet — kohe oli tulede võlu kümme korda kaunim. Nüüd ümbritses igat leegikest särav valguserõngas, nagu seda pildidel võis tähele panna pühade inimeste päade kohal. Isegi õpetaja tundus sääl tulede vahel kolmekordse pühurina oma helkiva lagipäaga ja prilliklaasidega. Haaratuna erakordsest nägemusest vahtisin ainiti altari poole.

Ent kui inimesele midagi kaunist on ja nii rohkesti, et seda kahjudeta muilegi võiks jagada, siis pole ta just kitsi. Nõnda vaimustatud oma leiu-tisest, müksasin vaikivale emakesele külge. Tahtes laia naeratusega palgel

tedagi õpetada õiget mõnu tundma jõulutulede omapärasest hülgusest. Ometi enne, kui sain suu avada, sosistas ema tõsise näoga: „Istu maha!“ Ehmunult ringi vaadates nägin, et suurem hulk kirikulisi tõepoolest istus, mistõttu minagi tasa mööda seina libisedes pingile vajusin.

Õpetaja pidas jutlust. Tema vali hää l kostis siiski vaid kauge kõminana inimesi leitsakust täidetud auravas kirikus. Katsusin jälgida tema sõnu, aga ei jaksanud neist ühtegi kinni püüda, ega meeles pidada. Mu süda kippus vägisi tulede poole. Ja kui päriselt silmad sulgesin, siis helkisid ka mingis otsatus pimeduses tuhanded tuled, kõik ümbritsetud särava valgusrõngaga.

Enda meelest olin juba üpris kaua nõnda suletud silmi nautinud nägematute tulede salapärasest võlu, nii kaua, et mõnigi jutluse kuulaajaist oleks võinud vahepeal korraliku uinaku teha. Ent õpetaja rääkis ikka alles. Väike poiss hakkas tüdima pikapeale. Igavuse peletamiseks juhtisin pilutava pilgu jälle altari tuledesse. Ka nende vaatlemine ei rahuldanud varsti enara. Siis lasin silmad ringi käia. Seljatagust varjas kõrge pingi tugi, sääl polnud midagi huvitavat, aga küljepäale kõrgel üle pää koori all mustendas kumerduv aknaavaus. Korraga köitis mu tähelepanu säält kõige kõrgemast veerest otse koori põranda alt hämarusest helendav täpik. Järsku ei taibanud õieti, mis sädemeke sääl uitas ülal pimedada kiriku aknavõlvi all. Silmipilutades püüdsin veenduda, kas sedagi ümbritses säärane salapärase sära. Ja ennäe, ka selle imetillukese valge helkiva täpikese ümber oli sama valguse rõngas. Otsekohe ärkas vastne uudishimu poisi hinges selle salapärase tulekese päritolu kindlaks määrata. Vargsi heidetud pilgust emale jätkus, et veenduda tema hoolsas jutluse jälgimises. Siis tõusin taas tasakesi pingile püsti, liibudes vastu külma ja niisket kiviseina, püüdsin kiki-varbuil seistes end hästi pikaks teha. Nõnda ulatasin vaevu väljavaatama kõrgest kirikuaknast.

Milline pilt aga avanes nüüd mulle. Terve see raasuke taevast, mida läbi akna nägema küünisin, oli täis seesuguseid valgeid helkivaid täpikesi. Ja kõik, kõik nad särasid sääl ümbritsetud helendavast valguserõngast. Millise nauditava tulevargi pakkusid need ülevalt taevast tervitavad tähekesed väiksele silmipilutavale poisile. Unustasin hetkeks kiriku, õpetaja ja jutlust kuulava koguduse ning väljendasin tahetmatult oma imestust lühikeses, ent küllalt kuuldivas rõõmuhõikes. Samal silmapilgul tundsin ühe käe õrna puudutust, mis mind pingile tagasi tõmbas. Ema vaatas mulle manitsevalt otsa ja tahtis nähtavasti midagi ütelda. Samal hetkel kostis aga kantslist „Aamen“, ja orel hakkas tasakesi mängima. Nüüd oli ka emakesel jälle küllalt tegemist, et laululehelt järke otsida.

Ma ei mõistnud veel lugeda ja pääst tundsin üsna väheseid laule, seepärast ei jäänud mul muud nõu üle kui taas sulgeda silmi ja unistada oma pühadest tuledest senikaua kui jõuluõhtune jumalateenistus oli lõppenud.

Palju, palju astaid on sest kaunist lõpsepõlve elamusest möödunud, ent nüüdki veel igal jõuluõhtul pilutan silmi vaadates altari tulede võlusse. Ja kui õhtul silmad taeva poole tõstan, otsin ma tähtede valguses sedasama unustamatut püha sära. Ning sääl tahaksid korraga kõndida pühade keskel.

Kui oleks meid samapalju inimeste hulgas kui jõulu salapäraseid tulesid, kui valgeks muutuks siis maailma öö.

Harri Haamer,
skm.

Noortenõunik Juhan Maisma 50. a.

JUHAN MAISMA,
noortenõunik

8. detsembril s. a. pühitses Haridusministeeriumi Noorsoo- ja Vabahariduse Osakonna noortenõunik Juhan Maisma VR II/3 oma 50. a. sünnipäeva.

J. Maisma sündis 8. dets. 1888. a. Harjumaal Kõnnu vallas, kus tema isa oli taluperemees. Õppis Tartus H. Treffneri ja Tallinnas Nikolai Gümnaasiumis. Tartu Ülikooli majandusteaduskonna lõpetas 1926. a. Võttis ohvitserina osa Maailmasõjast ja Vabadussõjast.

Pärast sõda töötas Pärnu kaubanduskoolis õpetajana ja hiljem juhatajana, kust 1936. a. 1. nov. nimetati Haridusministeeriumi noortenõunikuks.

Eesti skaudid ja gaidid soovivad visale töömehele juubeli puhul tulevikuks raugeematut energiat ja jõudu.

Skautlus teelahkmel

On arutatud ja läbisõelatud viimane kava meie skautlike organisatsioonide ühendamiseks ühiseks pereks ja varsti ootab meie skautlust uus ja loodame, parem ajajärk.

Meie skaudid oleme palju ohverdanud ühendamise läbiviimiseks sõbraliikus ja skautlikus vaimus. Pidades pühaks skautlikud põhimõtted, BiPi'lt saadud aated ja tõekspidamised, meie ei hoi a jonnakalt kinni oma nimest ega oma välisest koorest. Meie tahaksime muidugi, et palju jääks vana moodi, kui aga see on takistuseks, siis mingu kõik vana — jääme skautideks ka uues kestras.

Et ühendatud organisatsioonil on palju hüvesid, selles meie ei kahtle. Ometi üks kord täitub siis niipaljude vanade skautide unistus tugevast riiklikust skautlusest ning kui see skautlus jääb ka edaspidi iseseisvaks, skautlikel põhimõtetel töötavaks organisatsiooniks, siis pole katki midagi. Ja meie loodame, tahame loota, et selle meie vagase soo-

viga arvestatakse uue organisatsiooni loomisel.

Oleme toonud ohvreid, võib olla neid tuleb tuua veel ja sel puhul vanade skautide ees seisab probleem: mis teha edasi? Kas lüüa kõige peale käega ja oodata, mis toob tulevik? Või töötada edasi endise hooga ja püüda teha kõik selleks, et uus organisatsioon oleks vaimult puht-skautlik ja kannaks edasi meie ilusad võnad traditsioonid?

Arvan, et viimane lahendus on parem ja skautlikum. Oleme seni teinud tööd vabatahtlikult, ainult armastusest meie noorte vastu, võime seda tööd teha ka edasi. Ega siis skautlus pole loodud meelelahutuseks juhtidele. Skautlus on loodud noorte kasvatamiseks tublideks, iseseisvateks kainelt mõtlejais inimesiks ja julgeteks isamaa poegadeks, kes on valmis otsustavalt hetkil oma verrega tõendama armastust kodumaa vastu.

Meilt loodetakse saada juhte uuele organisatsioonile. Anname neid, sest meie ridades on küllalt skaute, kes iga

silmapiilk on võimelised astuma teiste poiste juhtimisele. Kuid uues organisatsioonis tuleb võibolla võidelda skautlikkude põhimõtete ellu rakendamise eest. Ka selleks võitluseks peame olema valmis. Igal pool, kus see on vajalik, peame kindlalt, väsimatult kaitsma skautlikke põhimõtteid, püüdes teha kõik, et meie parimad juhid pääseksid uues organisatsioonis maksvusele. Uues

organisatsioonis palju oleneb meist, meie tahtejõust, meie skautlikust visadusest.

Ka vennaorganisatsioonis on palju juhte, kes mõtlevad nii nagu meiegi. Otsime neid üles, lööme käed kokku ja töötame edasi üheskoos üksmeelse Eesti riikliku skautluse loomiseks.

V. Andresen, skm.

Rahutud pühad

H. Tammart

Oli pühadeeelne aeg.

Ka kõige skautlikumal koondusel kaldus pisikeste poiste jutt tihtipeale sellele arvutute piparkookide ja kuld-paberitega kompvekkide hunnikule, mida peatselt töötas tuua oodatav pühadeaeg.

Nii ta siis oli — eks need jõulukuusekesed, magusad kringlid või vorstirõngad heljusid igamehe silme ees. Ning mõnelgi mehel oli enesega üsna palju tegu, et kõigele sellele hääle mõeldes ei hakkaks tilkuma süljerida koolis otse lauaklapile, ega „haavaks koolmeistri silma“.

Kuid toime tuldi...

Kaks päeva enne jõule korraldasid „Laanevelled“ suguharud viimase koonduse enne suuri pühi. Sellele tuli iga poiss juba mõnusate pühademõtete-ga, kuid saatus ei tahtnud seekord, et poiste pühad oleksid rahulikud nagu ikka. Aga kõik ükshaaval — oodake!

— Mis täna Veli-ga on juhtunud?"

— Kuidas juhtunud?"

— Veli tuli alati täpselt, täna on juba viis minutit üle, arutles Rebase-pesa juht.

— Küllap tuleb! Ja nii jäigi esialgu.

Möödus veerandtund, siis pool. Ikka põlnud veel kohal seda, keda oodati. Karjahunt jäi täna tulemata.

— Veli lõikab kodus mammile kuld-kringleid, teadis üks „tark“ tõsise näoga seletada.

— Läks „Laiamadalalt“ jõulukuuske otsima, arvas teine teiste naeru saatel, sest teati, et „Laiamadalal“ oli paarisaja ruutmee-trine laid otse paadisadama suus.

Kui see aga veel viis minutit kestis, muutus lõõpimine imestuseks ja muretsemiseks.

— On haige, puistas keegi.

— Sarlakid, leetrid, siberikat-k, kuuldus läbiseigi. Kuid seegi jäi naljaks ja naeruks. Kes aga ei tulnud, oli oodatav.

Kordkorralt muutus õhkkond tõsise-maks. Siis katkes korraga pinge, sest suur pahvakas külma auru tuiskas üle läve tuppa ja poiss ühes sellega, Veli nimelt. Ennem kui keegi aga jõudis teha etteheiteid nii suure hilinemise kohta, tuiskas see ähkides välja:

— Poisid! Meid ootab suur töö!

— Mis? Milline? Kus? Terve rodu küsimusi läbiseigi. Ja kõigil on meelest läinud hilinemine.

— Priit on kadunud!

— Priit! Mismoodi ja millal?

— Väike Priit! Seleta ometi ruttu inimese!

Ruumi levis suur ärevus. Igaüks mäletas nüüd väikest tedretähnilise näoga Priitu, kelle puudumist senini poldud märgatud.

Ja siis seletas Veli:

— Küllap pidite mind ootama täna, poisid! Põlnud parata! Veidi enne kella kuut tormas minu poole Priidu isa, ärev

ja tulivihane ühtlasi. Priit on nimelt kaduma läinud eile õhtul, kus „Rebased“ pidasid siin koondust. Pidasite, poisid?

— Jah, aga Priit puudus juba siis.

— Teda ei olnudki eile? imestas Veli.

— Just! Kuna ta pole veel kaua meil olnud, mõtlesime, et on lihtsalt lohakas.

— Nii, nii! Ja jäite rahule? Asi on aga seekord sedasi, et Priit tõesti koondust tuli koondusele, kuid siia nähtavasti ei jõudnud. Nüüd vannub isa tulist kurja ja leiab, et meie oleme poisid kadumises süüdi. Peame leidma lahenduse, poisid, juba meie orgainsatsiooni hea nime pärast eks? Saame küll rahunud pühad seekord!

— Saame, siis saame! Aga selle vingerpussitaja otsime välja.

— Elavalt või surnult, venitas pikliku näoga Sam säärase tooniga ja näoga, et kogu maja rökkas naerust. Ning siis asuti koostama sõjaplaani.

Väikeste meeste ajudes tekkis kohe arvutu hulk metsikuid ja koledaid röövliromaane, kus mustade maskidega mehed väikesele tedretähnilesele poisikesele järele liduvad, pussnuga hammaste vahel ja kaks revolvrit kummaski käes, kolmas veel laetult pükste tagataskus. Ja igamees tahtis nüüd kähku-kähku olla julge rüütel, kes kihutab „vastikule hirmuvalitsejale“ oma puust püstoli nina alla ja vabastab sõbra. Kõiki neid arutlusi katkestas aga Veli:

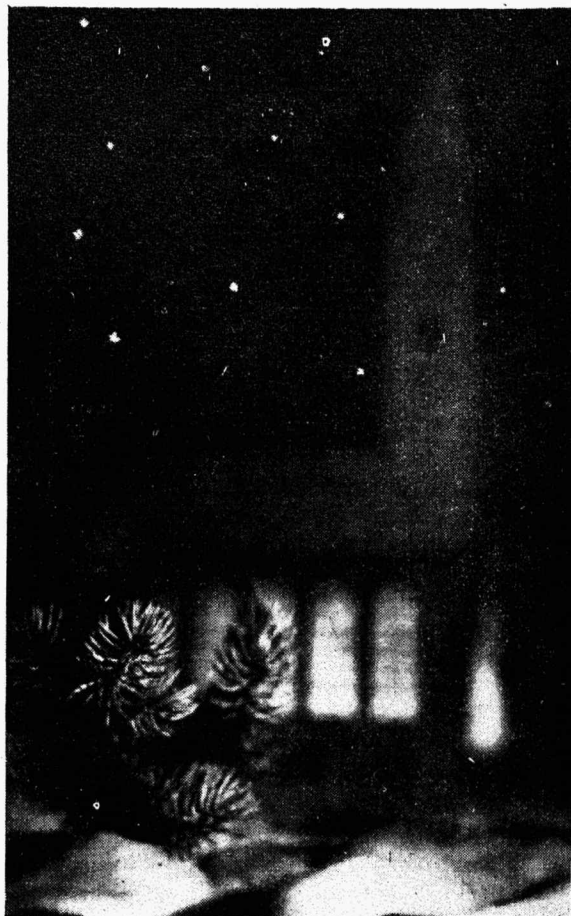
— Mul oli pikem jutuaajamine sellest Priidu isaga, ja kõige kohta on mul oma arvamus...

Poisid kuulasid hingetult...

— On tõenäoline, et poiss kasutas siiatulles lühemat teed, kuna ta äratulekul on tubliste kodus kiirustanud kõigega. Lühem tee aga viib üle Mulla ja Karjatee tänavate, te tunnete ju seda ümbrust.

— Jah, jah!

— Uurisid seda teed enne siiatulekut, tänavad on rahvarohkem, valgustatud — kord õhkub igast seinast ja laternapostist vastu, Priit ei saanud siin kusa-
gile kaduda,

— Aga kadus ometi!

— Kadus!... Ainuke tühjem ja tões-
ti pime tänav on Paekalda. Kui viimati
sääli ei juhtunud midagi erakordset.

— Ma usun, sääli tuleks teda otsidagi.

— Elusalt või surnult, lausus jälle
Sam, aga nüüd helises selles juba kur-
vem alatoon.

— Oodake poisid, linn on ju väike —
siin on võimatu hoopis kaduda. Korral-
dame ainult asja järjekindlalt. Siin on
teile täpne kirjeldus Priidu väljanäge-
misest eile õhtul. Asuge tööle — kõne-
lege sellest igalpool, vast leidub mõni,
kes teda märkas eile õhtul.

Uue energiahulgaga mindi laiali. Iga ühe meeli erutas lugu kadunud poisist ja oli väga vähe neid inimesi, kellele järgneval kahel päeval ei esitatud küsimust:

— Vabandage, kas te nägite poissi punase kaelasalliga? Vabandage, kas te...

„Poiss punase kaelasalliga“ oli lööknumber ühe päevaga. Seda lausuti varsti igal sobival ja ka mittesobival juhul. Poiss aga jäi kadunuks.

Oli juba jõululaupäev.

— Poisid, homseks p e a b Priit olema käes, homme on esimene püha, lausus Veli „Laanevelledel“ jõululaupäeva hommikul, kui need oma ööpäevasest otsingust aru andsid.

— Kuule, Veli, andis Sam nõu, lähme lihtsalt Paekalda tänavale ja hakkame maja majalt otsima — säääl ta peab olema. Kuni Paekaldani on teda jooksmas nähtud ja — säääl kusagil peab ta ka olema.

Sama mõte oli küpsenud ka Veli ajudes.

— Hm! Paekalda tänavale? .. Poisid, Paekaldasse ja teeme selle „pihuks ja sodiks“.

Sõjakalt tõstis ta oma kõverakonksulise kepi ja sama sõjakas oli kisa, mis sellele järgnes. Vägi hakkas liikuma! Veli ees, öudselts tõsine, nagu tõeline juht enne lahingut — poisid tropis järel, samuti väiksed ja mõtisklevad.

Paekalda tänava otsal peatus vägi. Juht tõstis kepi ja korraldas siis lühidalt.

— Esmalt tühjad kuurid, lagunenud ja mahajäetud majalogud ja varemend siis muu! Ei armu ega halastust!

— Ei armu ega halastust! korrati hullus vaimustushoos, mis oli haaranud poisse. Ja keegi ei mõtelnud, et elatakse kultuurses väikelinnas, aga mitte dšunglis.

Poiste otsimisel oli õnne! Juba teises tühjas majas leiti see, keda otsiti. Suu rätiga kinni seotud, jahedusest poolkange, veel üsna natukene elu sees! Aga elu oli siiski. Kähku köidikud

valla, ja uuesti „elu sisse ajama“. See käis nii ruttu, et polnud aega rõõmutudagi kadunud ja jälleleitud pojast.

Ja kui siis lõpuks vaene poiss oli pärast paari päeva jälle kodus, soojade tekkide vahel, kui ta isa ja ema tänuikkusest otse üle voolasid ja poiste tublidust taevani kiitsid, tundsid poisid rahuldust ja olid õnnelikud.

Need olid rahutud pühad! Kogu pühadenädala viskles Priit palavikus, ega suutnud isegi jutustada, kuidas ta sattus üksikusse majja. „Laanevelled“ istusid hulgakaupa ta voodi ees ja ootasid ta tervenemist.

Siis — kolmekuningapäeval — tõmbas ta skaudipluusi selga ja ükski vägi ei suutnud teda enam hoida nelja seinavahele.

See oli põnev koondus, mida „Laanevelledel“ peres peeti. Priit jutustas siin enese eksirännakust. Oli olnud nii, et rutates koondusele läbi Paekalda, Priit märkas pimedas tänavas kahte meest ronimas mingi maja aknast sisse.

Uudishimu oli tugevam kohusetundest ja kähku pugest ta läbi lagunenud hoovivärava õuele, et teha kindlaks, mida säääl toimetati. Kui ta parajasti end upitas tunnile, mis aknasimis all asus, komistas jalg. Suure mürinaga lendas ta õuesillutisele. Ta kokkus hullusti, kuid enne kui jalad jõudsid hakata jooksusamme tegema, hoidis keegi tal turjast ja talle suruti haisev kämmal suule. Siis veeti ta tühja ruumi ja seoti. Kole oli säääl, hirmus õudne — eriti kui suured rotid hakkasid tantsima ümber ringi. Aga — tuli leppida!

Rahulikult jagasid vastikute nägudega mehed mingi rahasumma, siis soovisid talle „head magamist“ ja veidra irtitusega ronisid jälle öösse. Tema aga jäi ja ootas, kuni Veli poistega tuli.

Rahutud pühad olid siiski kaunid...

*

Kevelid oli Priit veel kord päevakangelane. Seekord oli ta peatunnistajaks kahe murdvarga protsessis, kes tema silme all jõulueelisel ööl olid jaganud saaki. Nad mõisteti süüdi.

Skm. V. Andresen.

EESTI VANEMAID SKAUDIJUHTE

Skm. V. Andresen

Eesti Skautide Maleva Peastaabi ülema abi, alates 1923. a. ohvitser lennuväes. Praegu lõpetab kõrgemat Sõjakooli.

Sündinud 12. 07. 1904. a., astus skaudiks 29. 12. 1916. a. Petseri 1. skautrühma, ülendatud skautmasteriks 1918. a. Kinnitatud Eesti skautmasteriks 1920. a. Esimese Eesti skautide välisesinduse liige Jamboreel Londonis 1920. a. N. M. K. Ü. skautrühma looja ja juht 1920.—1922. a. Tallinna Skautide Maleva abivanem 1923.—1927. a. Tallinna 10. rühma juht ja vanem 1925.—1928. a. Nõmme Skautide Maleva IV rühma vanem 1929.—1930. Nõmme Skautide Maleva abivanem 1930.—1938. a. Nõmme Hülgepoegade suguharu vanem 1936.—1937. a. Eesti Skaudisõprade Liidu sekretär 1935.—1938. a. Esimese Eesti õhuskautide suguharu vanem. 1938. a. peale Eesti Skautide Maleva peastaabi ülema abi.

Tuleval supel taludesse tööle!

Kas ei teki meil mõnikord tunne, et oleme elus võrdlemisi üleaurused? Või kui mitte just üleaurused, siis üsna tähtsusetud kruvikesed maailma kellavärgis. Säärased nagu, mille olemasolust kuidagi ei sõltu kella ühetooniline tik-tak.

Ma arvan, mõnelgi on olnud tunne säärane nagu maainimesel, kes äkki sattunud suurlinna liikluskeerisesse. Ta seisab tänavanurgal. Inimesed ruttavad temast mööda, küll ühele küll teisele poole. Mõni neist võibolla tõukabki teda, aga ei pane siiski tähele. Või kui vaatabki, siis vihaseks. Autod, trammid, omnibused, rongid sõidavad suure kiirusega edasi-tagasi. Jalgrattureid, voorimehi, kärumehi loovib nende vahel. Maamees vaatab ja tunneb äärmist tähtsusetust ja mahajäetust. Keegi ei küsi temalt nõu kuhu minna, kedagi talgi pole õigus

peatada, ei kiirendada ega pidurdada liikumistempot. Ta ei saagi seda teha. Kõik käib ilma temata. Ka aeg liigub täiesti sõltumatult temast. Seda ta märkab õhtul, kui tal oleks veel hädasti vaja päikest oma toimetusteks.

Aga kas liigub midagi iseenesest? Ilma, et oleks tal likumapanevat energiat ja juhti? Ei! Kärul on juht, autol, bussil, rongil ammugi. Ja energiata ei liigu ükski keha, ükski nähtus ega ükski idee.

Olgu see siis esemete või ideede maailmas, igalpool kus me ka ei kompaks nähtuste niite mööda ülespoole, igalpool leiaksime selle niidi lõpus jõu, kes seda niiti tõmbab. Ilma tõmbamata ei liigu ükski niit.

Aga kõik, mis on tehtud ei ole h ä s t i tehtud. Ja küllalt on seda, mis o o t a b algatajaid ja tegijaid. Seda on õieti nii

ääretu palju. Eriti meil. Ja kas ei ole see meie noore tõusva generatsiooni kohus, ülev eesmärk teha seda mida ei ole jõudnud teha meie vanemad?

Pole õigus sellel pessimistil, kes surutult seinääre nukrutseb, et temale pole a n t u d ülesannet elus. Aga ainult orjad ja kerjused ootavad armuandi. Inimene, tõeline inimene, kelle Jumal lõi enese sarnaseks, enese näo järele, leiab i s e endale ülesande. Ja t e o s t a b ka ise selle. Kas tegi Napoleonile keegi ülesandeks purustada vana kõdunenud Euroopa, et selle varemeile tõuseks uus ja õitsev elu? Või kas tegi keegi Kolumbusele ülesandeks avastada Ameerika?

Keegi ei tee meie elu paremaks ja ilusamaks kui meie ei tee seda ise. Õnnel, mis kukub taevast ei ole püsi. Tõelise õnne suurust mõõdetakse ohvritega, mis toodud tema pärast. Sellepärast ei oota meie, vaid paneme käed külge oma enese, ja oma rahvuse elule ja loome ta uueks ning paremaks!

See on ilus ja tähelepanuväärne, kui noored peavad laagreid metsatihnikuis, kus pole abiks inimesi ega masinat, vaid ainult kümme sõrme ja intelligentne nupp. Pole laita ka pikad matkad küll kodu- küll välismaal kepi ja ranitsaga. Ja egs ole lõpuks ilus veeta suvi ka kusagil suvekodus, mererannal liivas ja päikesepaistes!

Aga kui meie tulevase suve pühendaksime i n i m e s t e l e? Oma kaaskodanikele. Ei läheks seekord laagridama inimestest eemale metsapadrikusse, vaid külladesse, inimeste juurde. Loobuks kuuks-kaheks matkavõludest, suvekodudest ja rannaliivast ja siirduks taludesse? Ma arvan, mulle ei ole palju vastuvaidlejaid, kuna need polegi minu mõtted, vaid küllap need on liikunud ja liiguvad praegugi kõikide meie noorte peades. Ja on teisteski maades seda praktiseeritud.

Tuleb liikuma panna aktsioon. Ja selle aktsiooni nimeks võiks olla: „Kõik noored suveks maale!”

Selle teostamiseks võiks olla kahe-ugune moodus. Esiteks üksikult taludesse ja teiseks gruppidenä külladesse,

Üksikute ülesandeks oleks o t s e s e l t kaasa aidata väikese tasu eest talumehele tema töös ja toimetuses. Sellega ühtlasi õppides tundma maaelu, tema muresid rõõmusid, muutudes füüsiliselt ja vaimseltki tervemaks ja tugevamaks. Kuigi suvel ehk on mõnikord raske, aga seda mõnusam on neid mälestusi pureda talvel koolipingis.

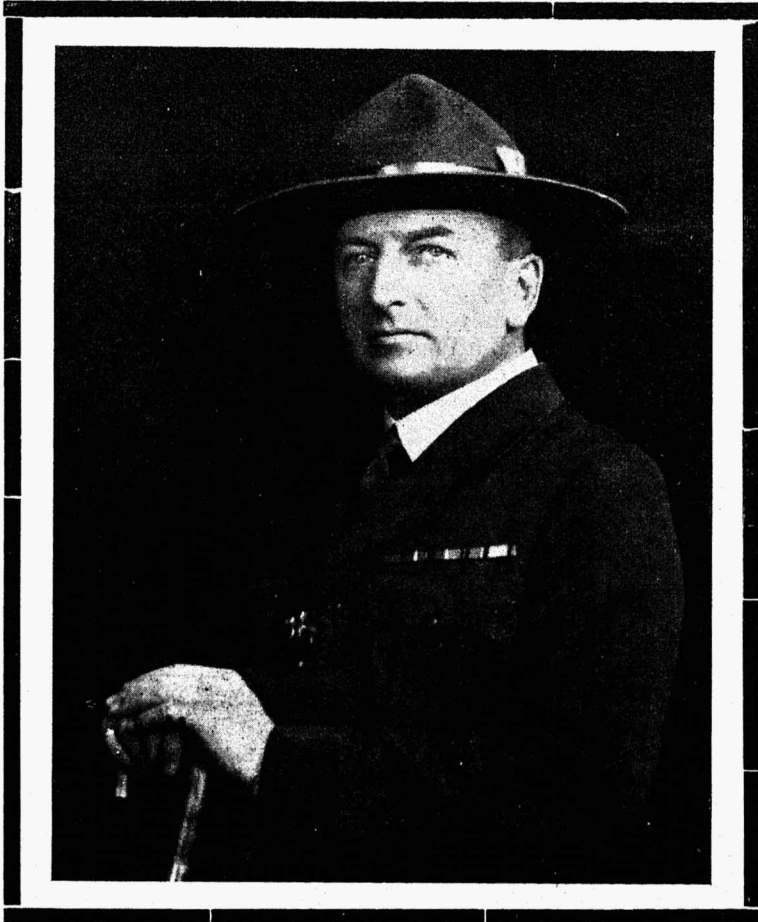
Kui üksik läheb appi talunikule tema igapäevases töös, siis gruppide ja nende juhtide ülesanne on vaadata seda, mis on jäänud kahesilmavahele. Meil on juba mitu aastat käinud kodukaunistamise hoogtöö, aga, tõele au andes, vähe on veel muutunud meie maa pale. Mõni vööbatud sein või istutatud puu ei ole veel kesteabmis. Aga k e s viivad seda aktsiooni edasi, kui ei tee seda noored! Vanadele on sammeldanud seinad ja suitsunud parred armsamad kui puhtad ja valged. Argem nõudkem n e n d e l t selle „armsa” kõntsa rookimist. Küllalt seegi hea, kui nad heatahtlikult pealt vaatavad. Ja kui palju maju võiksid värvida säärased grupid, kuipalju sirgeid õueaedu, kuipalju viljapuu- aedu rajada, kuipalju lagunenud sildu parandada, teid teha, kraave kohendada ja palju muudki korraldada, et talumehel oleks järgneval ja tulevalgi talvel ja suvel rõõm oma perekonnale, naabritele ja külalistelegi kõnelda — selle sauna värvisid skaudid, selle aia ehtasid nemad, selle truubi seadsid korda, istutasid selle õunapuu ja tegid lingi sellele õueväravale.

Metsas, laagri asemel, haigutavad sügisel mustad tuleasemed ja mets nutab pisaraid nende kustunud silmadesse. Talv aga matab needki kinni. Järgneval suvel tõuseb uus rohi mulluse lõkkelule ümber. Ja ei ole midagi, mis meenutaks, et siin kord skaudid veetsid rõõmsaid päevi.

Taludes aga kõneleks aiateibadki poiste tegudest, rääkimata vanaisadest ja lastelastest...

Sellepärast, läki tuleval suvel taludesse. Lähemale inimesele, loodusele ja — Jumalale!

M. Kp.

Mr. Hubert Martin †

22. novembril lahkus Suurima Skautmatri kutsel Skautide Rahvusvahelise Büroo direktor Mr. H. Martin.

H. M. sündis 12. augustil 1879. Saanud 20 aastaseks, asus ta riigiteenistusse, kus ta 1915 nimetati Passiasjade peadirektoriks.

Juba noorelt oli H. M. väga huvitatud poistest ning teotses nende klubijuhina. 1909. asus ta aga skaudi laialdasile mänguväljadele. Asutanud skautrühma, juhtis ta seda ise poolteist aastakümnet, olles esimesi sakudijuhte, kes oma poistega külastas välismaid. Teinud läbi kõik skaudijuhi astmed, asus H. M. peale ilmasõda looma sidet kõigi skautide vahel laias maailmas.

Esimeses jamborees, mille korraldamisel on H. M. kustumatud teened, kutsuti ellu Ülemaailmline Büroo, mille juhiks valiti kadunu.

Skaudimängus pühendus H. M. täielikult oma ülesandele. Tihti tegi ta reise, küll kaugele, küll ligidale, et õppida tundma olukordi ja luua sõprussidemeid.

Riikliku töö eest on annetatud H. M.-le Briti kõrgemad ordenid, skautliku töö eest pea kõigi välismaade riiklikud ja skautlikud aumärgid. 1936. annetati H. M.-le „Bronks Hunt“, mida peale tema kandsid siis vaid lord Baden-Powell ja Šveitsi skautide peavanem.

Oma viimses kõneluses ütles H. M. muuseas: „Skautlus on teinud elu selliseks, et teda maksab elada. Iialgi ei saa anda seda skautlusele tagasi, mis oleme sealt saanud.“

Mr. Hubert Martin on lahkunud, kuid ta isiksus ja kuju jääb elama igavesti skautidesse, sest, nagu ütles Chief Scout: „Lõkktulede juures sõlmitud sõprused on kõige tugevamad.“ Hääd reisu suur töömees parimale laagrimaile!

„Põlvest põlve aade edasi meil läeb —
Sureme, kuid skautlus seisma jääb!“

Sk. H. Michelson

Skautijuhtide kooli väljaarendamisele

XII aastakoosolekul 31. X. 38. ettekantud Tapal

Meie kohus on „Wood Badge“

kursuste kaudu rajada alused, millele tugeDES skautijuhid võivad ehitada.“

See tsiteeritud Baden-Powelli lause on praegust meie oludes täiesti mõõduandev. Alustugesid tuleb kindlustada.

„Kursuste ülesanne on rajada silmad uutele võimalustele, kõigele, mis skautlik süsteem meie rahvuslikuks kasvatuseks pakkuda suudab. Ja seda on palju. Tarvis on vaid avastada ja julgustada ning virgutada.“

Meetod.

Siin pole valida. Aluseks võttes lord Baden-Powelli poolt rajatud skautliku kasvatuse meetodi, mille autori-teitseimaks suundajaks on Gilwelli kool, talitame kindlasti õieti. Igasugused juhusliku iseloomuga katsetused oleksid praeguses olukorras rahva kasvatuses soovimatud nähted, kuna puuduksid kogemused. Selle vastu aga võimaldab skautlik tee sisse viia täiuslikku rahvapärasust, ilma et skautluse looja poolt püstitatud põhialustest tarvitseks karvaväärtki kõrvale kalduda. Kordan siinkohal veel kord skautliku kasvatuse alusjooni, mis kokkuvõetud üheksas põhijoones:

Skauti töötus

Skautiseadused

Hüüdsõna „ole valmis!“

Igapäevased head teod

Välitegevus (laagrid, matkad jm.)

„Skautlus on mäng“

Juht tunneb poissi, poiss usaldab juhti

Salgasüsteem, kui tõeline individuaalse kasvatuse alus

Katsed ja erialad.

Süsteemikindel juhtide kasvatus.

Süsteemikindel skautijuhtide ettevalmistus teostuks meie oludes kõige paremini kolme astme kaudu, seda on senised kogemused tõendanud ja see

a) salgajuhtide kursused, nii nagu on täiesti kooskõlas Baden-Powelli süsteemiga, nimelt:

need meil juba kõikjal tunnustust leidnud,

b) üleriigilised juhtide kursused, s. o. ettevalmistus Gilwelli kursusteks alustel, nagu meil juba kolmed üleriigilised kursused peetud,

d) Gilwelli „Wood Badge“ kursused.

Elevuse ja kasvava huvi säilitamiseks juhtkonnas on ikka ja alati soovitatav kohtadel veel õppepäevade, samuti lühiajaliste kordus-õppelaagrite korraldamine, eelistatud, kui neid saab korraldada ringkonade kaupa, kohale kutsudes suurte kogemustega juhte.

Tähelepanu tuleb juhtida sellele, et

Lumi kutsub...

salgajuhtide kursuste töö ei veniks liiga pikale ja loiuks, parem kui talvine osa piirdub paarikuulise intensiivsema tegevusega, selle järele saaksid noored juhid rohkem võimalusi praktiliselt oskusi ellu viia, saades järjekordseid juhiseid omalt rühma juhilt. Salgajuhtide kursuste praktiline osa langeks kevadele, mille lõpeks laager.

Üleriigilised skaudijuhtide kursused on Gilwelli kooli ettevalmistuseks, kuid omaette annavad nad ülevaatliku osa oskusi ja mõisteid rühmatöö edukaks juhtimiseks. Need ei taha endasse haarata neid osasid, mis on Gilwelli kooli ülesanne.

Väike tagasivaade.

Juba skautluse varajastes aastates algas ka juhtide ettevalmistus. 1919 aastal avati Baden-Powelli isiklikul juhtimisel Gilwell Parki kool, mis on tänini levinenud ja juba 20 riigis on rajatud Gilwelli kursused samadel alustel ja Gilwell Parki praeguse peajuhhi I. S. Wilsoni üldjuhtimisel tema asemikkude kaudu. Gilwellis karastatud skaudijuhid on need, kes liikumist edasi viivad ja kellel on veened, et skautluse töö on tõeline suur väärtus alati seal ja ainult siis, kui see liikumine areneb vabatahtlikul, individuaalsel kasvatusmeetodil, n. ü. sisemise kasvatus mõjul ja mõjutusel. Selles seisabki skautluse kandejõud ja tugevus.

Mis on tehtud meil?

Ma ei taha siin esitada aruannet, tänaseks ülesandeks on selgitada, kuidas asja edasi arendada ja millised võimalused selleks olemas. Sellepärast ka ülevaade üsna kokkuvõtlik:

a) Üleriigilisteks skaudijuhtide kursusteks on 3 aasta kestel registreeritud 209 soovivaldust,

b) nendest on teoreetil. töö esitanud 103 skaudijuhti,

d) õppelaagritest osavõtnud 62 skaudijuhti,

e) kursused lõpetanud 32 skaudijuhti,

g) keskmine õppelaagrist osavõtnute skautliku tegevuse aeg on 7,6 aastat.

h) õppelaagritest on läbikäinud skaudijuhte kõigist malevatest.

Salgajuhtide kursusi on möödunud tegevusaastal peetud pea-aegu kõigis malevates. Osavõtjate üldarv ligikaudu 300.

Praegune olustik.

Ülaltoodust võime järeldada, et skaudijuhtide ettevalmistus on olnud küllaltki pidev ja suure töö ettevalmistuse osas on teinud ka skautlik kirjandus. See näitab, et sisulised eeltingimused on küllaldased, et lähemas tulevikus meil Gilwelli jaoks oleks küllaldaselt materjali. Ka Gilwelli laagritest läbikäinud mehi meil juba on kümnekond, peale nende võime juurde arvata vanemate skaudijuhtide hulgast suurelgi arvul praktilisi idealiste skautmasterite ja nooremskautmasterite perest, kellel ühel või teisel põhjusel pole olnud võimalust Gilwelli ega ka üleriigilistest Gilwelli ettevalmistuskursustest osa võtta, kuid kes on skautliku süsteemi teoreetikutena ja juhtidena esijoones Gilwelli kursuste jaoks küllaldaselt küpsed mehed. Lühiajalised täienduskursused või õppepäevad tuleks ka neile korraldada.

Mitte ainult see polnud põhjuseks, miks meil veel pole Gilwelli kooli, et meie oleme olnud aineliselt kehvad ja on olnud instrktorite puudus, vaid peapõhjus, meil puudus küllaldane väärikas inimmaterjal, keda kursustele saata. Ja nõutada Gilwelli kursuste korraldamiseks õigusi selleks, et neist peatselt jälle loobuda, seda pole meie senini veel sõandanud teha. Nüüd julgeme aga küll seesuguste soovivaldustega esile tulla.

Küll on kena kelguga...

Eelseisev ülesanne.

Üpris raskem küsimus praegusel momendil on tehnilise ettevalmistuse probleem, nimelt alilise laagri maa-ala ja tehnilise varustuse soetamise võimalused.

Minule näib, et meie seisame siinkohal praegu väikese pettumuse ees, et kui pole käes alalise õppekeskuse jaoks maa-ala, siis ei saada selleks ka mingisugust toetust ega soodustust. Ja meie peame sellest õpetusest tegema omad järeldused. Meie peame algama teisest otsast. Mitmes riigis, näiteks Soomeski, veel puudub alaline õppelaager, kuid Gilwelli kursused töötavad juba pikemat aega.

Minu arvates, meil ei jää olukorras muud üle, kui jätta maa-ala küsimus teisele plaanile, kuid esikohale kergitada tehnilise varustuse soetamine. Sellest võime hea tahtmise juures isegi peatselt üle saada, kui endid kokku võtame. Meil on fond olemas. Olgugi, see on väike, kuid seda tuleb kõige jõuga täiendada, küllap saame sellele vast mujalt lisa ja kui vastav komisjon hoolikalt tööle asub, siis tahavad ka vanemad juhid omalt poolt teha kõik, et õppelaagri jaoks tehniline varus-

tus hakkaks koonduma, sest osa selleks on juba aja jooksul soetatud ja seisab kindla valve all.

Järjekorras oleks tarvis soetada:

- a) üldvarustuse osas telgid,
- b) salkadele varustus ühes köökide sisustusega,
- d) igale osavõtjale isiklik varustis, nagu kaelarätid jne.
- e) õppeabinõud loenguteks, tabelid, pioneeri varustus, mängu ja rännaku abinõud jne.

See nõuab oma 3000 krooni. Selle summa peame kokku saama, muidu küsimus ei nihku.

Samal ajal, kui teostub õppekeskuse jaoks tarviliku tehnilise varustuse soetamine, selguvad ka kursuste korraldamiseks vormilikud küsimused, õigused, standardid, D.C.C. isik jne.

Kuidas kujuneb koostöö teiste organisatsioonidega, seda ei saa tulevaste Gilwelli kursuste osas täpselt ette ütelda. Kindel on aga see, et Gilwelli kursuste korraldamine Eestis on võimalik küll ainult siis, kui selle ülesandega algatavad ja selle teostavad eesotsas need juhtivad isikud, kes selleks eeldusi omavad, s. o. kes tunnevad põhjalikult Gilwelli kur-

suste struktuuri ja kogemuste abil võimelised seda rakendama tõelisel kujul salgasüsteemi põihmõttel teatava määrani kohandades seda meie oludele.

Nii tunneme meie endid kohustatuna selles suunas algatama ja töötama lootuses, et kõrgem kontrolliv keskus ja vanemad täie arusaamise ning tahtega meie püüdeid ja tööd selles suunas õiglaselt hindavad ja toetavad, seda tööd, mis saavutatakse ja läbi viiakse vabatahtlikult ja mis tuleb kasuks ja õnnistuseks Eesti noortele sõbraliku koostöö tähe all.

Meie loodame, et meie algatusega kaasa tulevad Noored Kotkad ja nende juhtidel, kes vastavaid eeldusi omavad, on samad võimalused osavõtmiseks ja nii võib see kujuneda tulevikus täiesti ühiseks õppekeskuseks skautlikkudele organisatsioonidele.

Suurele organisatsioonile, kui suurele ehitusele sisu loomine, see on siiski midagit suuremat ja vastutusrikkamat, see nõuab kogemusi ja püsivat tasakaalu ning raugematut kindlat suunda.

Skautliku kasvatusedu seisab õiges juhtimises, mitte aga niivõrd pedagoogikas, nagu paljud seda veel arvavad. See ei tähenda seda, et pedagoogist ei saa head noortejuhti. Poisid vajavad juhte sooja südamega, kes neid mõistavad ja kes neid edasi juhivad väljaspool koolimaja ja ka siis, kui poisid on juba koolist lahkunud, pedagoogidelt seda loota ei või ega nõuda ei saa.

Gilwelli kursused toovad esile tõelise skautluse vaimu ja selle õige tähenduse, mis kandub edasi edaspidises töös.

Hea skaudijahi saladus peitub pidevas, järjekindlas töös, kogu aeg sama vaimustuse ja värskusega töö-

tamises. See toob kaasa usu ja teadmise selle töö suuresse väärtusse. Seisak tähendaks tagasiminekut. Selle töö kaasas käib tihe seltsimine poiste ja sõpradega.

Asume seisukohal, et on olemas tee edukaks noorte kasvatuses, see on skautlik tee, kuna selles on koondatud kõik, mida teistel teedel omandamiseks tuleks poisil läbi rännata oma kümnekond organisatsiooni ja tulemus oleks äärmine noorte huvide killustamine. Meie peame aga noorte huviseid keskendama heategude ja iseloomukasvatuse kaudu teiste, ka vastaste hindamisele, et olla ise tublid ja kasvada tublideks meesteks.

Meie suund ja püüded on kvaliteedi kasvatamine, kellele oleks ümbrusele alati positiivne mõju. Meie võtame sihiks sammuda ikka enam juhuslikkuse juurest, järjekindluse, süsteemikindluse poole. Mitte kavalate teede kaudu, vaid headusega teisi mõtlema panna ja teisi võita oma poolehoidjateks, see on suure sihi taotlus oma ette ja seda võimaldab skautlus. Meie peame skaudi 4. seaduse rakendama ellu kõigi võimaluste kaudu.

Sellest siis järeldame, et meie skautluse tuleviku väljavaated ripuvad täiesti meist endast ja meil jääb soovida, et meil kõigil jatkuks raugematut tahet edasi töötada tõelistel skautlikkudel põhialustel. Kui ei taheta meid veel täiesti mõista, siis mõistetakse seda paremini tulevikus. teeniätajateks üle kahekümne aasta

Lõpetades, väidan, kui oleme olnud teeniätajateks üle kahekümne aasta ja näidanud tee, mida mööda nüüd 50000 skautlikku noort sammub, siis näitame ka kuidas rajatakse sellele suurele hoonele tugev alusmüür, mis suudab edaspidi kanda suurigi noorte hulki.

Vanaisa jõulumälestusi

Aovee.

Hulk aastaid tagasi, kui jõuludel möllas veel tuisk ja lumehanged kerkisid katuseni... Olin tol korral väike nõsinaline poisiklutt külakoolis, kui sündiski siin ju-

meistri toas üleval Koolimäel, nad puhusid vist salajuttu. Küllap oleks paljusidki huvitanud see, millest kõneles auväärne koolimeistriherra ja mida kuulas tähelepaneli-

Püha öö, õnnistud öö...

tustatud lugu, mille pealkirjaks õigupoolest peaks olema „Hirmul on suured silmad!“

...Tuiskas lund. Siia-sinna metsaservile ja teedele keerutas hangid. Metsas painusid puud ja mattusid põõsad raske lumekoorma all.

Eemalt Koolimäelt, kus tuisumühi viingusid kõrgetüvelised kased, vilkusid ähmased aknasilmad, nagu pilgutades kutsuvalt läbi tuisu ja lume.

Sel ajal sosistas kaks vanakest kool-

kult Priidu, vana kooliteener ja ustav jumalasulane.

„Usun, et sellega hakkama saad —!“ julgustas koolimeistriherra Priidut, sest teadis ju, et Priidu oli tuntud argpüks.

„Võta latern — on valgem toimetada. Saunas on kõik valmis pandud: Kasukas lavaesisel, vildikud ja vitsakimp aknalaul, samas on ka torukübar ja habe. Sae end korralikult mundrisse, aega on küllalt, kui meie laulma hakkame, asu tasakesi tulema...“

„J-ah! Saab tehtud — koolmeistrihärä, küllap seekord jõuan õigeks ajaks klassituppa — ega siis igal aastal tohi hilineda...“ Ja imelikku nurgelist, pungil täis kotti selga upitades, komberdas latern käes õue.

„Ära sa lund riie tele ja habemele unusta puistamata —“ õpetas veel koolmeistrihärä talle järele. Kuid Priidu ei kuulnud seda, sammus tasa enda ette nohisedes läbi tuisu ja hangede alla sauna poole; ta peakohal vihistasid jäätanud kaserad ja undas tuul.

Saun, kahe mustava aknasilma ja madala uksega, paistis lumehangedest väljivaatava tondi peana, irvitades kartmatult Priidule vastu. Priidu hambad lõgisesid tahtmatult. Ta astus ukse juurde. Roostetanud uksehinged kääksusid haledasti; seest hoovas talle suitsu ja vihalehtede lõhna vastu.

„So-oh! Need on siis tagaruumis —“ arutas Priidu valjusti, valgustades laternaga vihuruumi mustavat ukseava. Priidu polnud enese teada sugugi arg mees — aga nüüd ronis vägise nagu mingi imelik tühi tunne põue... Jutud vanakurjast, kes jõulu laupäeva öösi hiliseid saunasolijaid kägistanud ja nülginud, ja siis põrgu sõidutanud, jutud tontidest ja nookidest... need tulid nüüd kõik tahtmatult meelde.

Priidu kuulatas. Väljas mühas endiselt tuisk, tuul klõbistas ukse kallal, ja aknaruutudel kuuldus lume kahinat.

Priidu sundis südame kõvaks, asetas laterna laevaeisile, võttis aknalaualt takuse jõulu mehe habeme ja hakaks seda kähku ette siduma.

Kuid — mis see siis oli? Lava alt kostis nagu kulvanud vihalehtede sahin —?

„Tuul vist...?“ võbises Priidu, haarates väriseva käega torukübara.

Siis kostis korraka äh—öh—röh—öh! — See polnud enam tuul... Priidu kargas hirmunult akna juurde — ta oli selgesti kuulnud matsutamist, öhkimist ja sahinat...

„Vahest ehk rotid —?“ püüdis Priidu end uuesti julgustada. — Kui ehk kepiga visata —? Priidu võttiski siis akna juurest nurgast raske jõlumehke kepi ja viskas suures kaares lavaalusesse pimedasse nurka. — Püha ristike, mis see siis oli...? Puristades vingudes ja rõhkides tormas pimedast lavatagusest karvane olevus välja. Priidu tundis verd soontes tarretavat ja südame seisatavat. Olend — karvase esikehaga, tagumine pool roosakas nagu nülitud, sea jalgade ja suurte kapjadega, tormas laternat ümber tõugates otse Priidu poole —.

Tänu taevale! et Priidu jalad ei kannatanud hirmukangestuse all... ühe sammuga oli ta eesruumis, ja välisust lahti tõugates

hüppas üle läve õue... Aga seal, tundis kuis keegi haaras ta kuue siilust... Priidu karjatas. Ta tundis juba kondiseid sõrmi enda kõri juures — meeleheitlikult appi karjudes püüdis end lahti kiskuda.

Kär...r...! — kärises midagi. Priidu prantsatas otseti lumme, liües pea vastu külmanud maad. Kuid kohe oli ta jälle jalul, ja punus siis koolitõu poole nagu oleks tal väik kannul!

Koolitõast kõlas pühalik laste laul jõulu õhe. Kütinalde värisev valgus sätenidas laste silmis, ja ootavad pilgud lendasid rahutult ukse poole, kust pidi ju Jõulumees iga silmapilk tulema — — —

Vanemad inimesed olid toanurka tõmbunud. Seal nad istusid: eesreas Andres Karu — koolmeistri vend, vallavanem — Kikker, koolmeistri proua ja veel mõned perenaisetest, vaadates rõõmust muhelevate nägudega — oodates samuti Jõulumeeist.

Tsst! Teritati kõrvu. Lapsi jooksis akna alla, mõned aramad aga pugesis vanemate selja taha.

„Tea, mis seal väljas peaks olema?“ kuuldi Andres Karu eneseette pomisevat.

„Eks see ole see kauaoodatud Jõulumees —“, sosistas vallavanem Kikker sakalikult silma pilgutades.

Vaikus ja ootamine. Ähkides kuuldi kedagi lähenevat.

„Jõulumees, Jõulumees!“ kilkasid lapsed.

Uks prantsataski lahti. Ühes külma õhu ja lumekübemetega paiskus tuppa — Jõulumees... Kuid taevake, milline ta välja nägi — — —

Pikk, punane torukübar, mille alt jõulumehhe hallid sassis juuksesalgud välja vaatasid, oli lõssi vajutatud ja kuklasse tõugatud, nagu higine ja märg, otsmikul suur sinine muhk kui tondi sarv! Ta takune habe oli ümber kaela mässunud ja lotendas üle õla selja taha.

Mustast kooli teenri kuuest olid ainult hõlmad järgi jäänud, seljatagune, mille tont oli ära rebinud, puudus täielikult ja selle aset täitis nüüd särgi teatav tagumine osa. Ühes jalas viltsaabas, teises sukk — üleni lumine ja märg, külmast lõdisev...

„Appi vanakuri on saunas... appii!“ tuli viimaks üldine tungiv karje Priidu suust, siis vajuks ta nagu tuhakott ukse najal maha — silmad suured ja nagu valge.

Tõusis segadus. Lapsed nutsid, joosti edasi-tagasi, mõni ruttas Priidut üles aitama. Siis märgati aga korraka — all mäeveerul põleb saun...

„Saun põleb! Saun põleb!“ karjuti läbisegi.

„Kõi-igist kõi-ige vä-ägevam pää-pää-ää-äästa oma trr-ruu sus-su-lane, meie Iss-sa-a...“ palvetas Priidu võbisedes.

Inimesi oli palju. Küll ämbritega, toobritega ja lüpsikutega; ja varsti jõuti akendest ja uksest vee sisseloopimisega nõnda kaugele, et võis juba veelpõlevasse vihkambrisse tungida.

Andres Karu — koolmeistri vend, oli esimene, kes vihkambrisse ruttas. Ta heitis seal akna läheduses põlevale ja koledasti suitsevale kasukale tubli kapataie vett, ja kummardas siis ruttu lava alla — nagu otsiks midagi.

„Seda ma arvasin —“ pomises ta pahaselt endale habemesse. — Ta oli hommikul toonud väikese seapõrsa ja sauna peitnud, et esimese püha hommikul venna ja ven-

nanaise üllatuseks lauta toimetada. Kuid võta näpust üllatust, — nüüd mine veel sügava lumega sea jälgi ajama. Sest siga oli siit plehku pannud — argpüks! Priidu pärast! — Siga vist ajas saunas ringi tuhnides ja püherdades end kasukasse — nõnda see võis juhtuda jah! Ja Priidu või siga — ajas laterna kah ümber? No sellest siis see saba ja sarvedega kurivaim tekkiski! — Andres Karu viskas pahaselt kapa lava nurka ja trügis inimeste vahelt välja, otsima vaest, ehmunud põrsakest, kes nüüd sellisel tuisu- ja pakaseööl ükski ja kurvalt lumehangedes sumas ...

Skau did Dä lis-Sesti noori organiseerimas

Skaut õn idealist.

Eesti skautlus õn juba täisealine. Lapsepõlvest, puberteedi ajast ja poisieast õn saadud üle, jättes selle pika aja jooksul võideldud võitluste ja katsetuste tagajärjena Eesti noorsoo organiseerimise ning tegevuse põllule sügava ja kinnikatmatud vaod. Nüüd, kus katsetuse ajad õn seljaga, elatakse ja teotsetakse skautluse sügavamate veenete järgi, pühendades kogu oma noorusliku jõu ja käsivarre rammu inimsuse kõrgemate ideaalide taotlemiseks. Iga skaut, gaid ja nende ustav sõber tunneb end täisõiguslasena ja kõhklematult kohustatuna, tegema kõik, mis tema võimuses, et täita oma kohustust tervikliku ja võltsimatu skautluse säilitamiseks.

Oma pika arenemisea kestel õn skau did ja gaidid raiunud liilia kujutuse sügavale Eesti ajaloose. Igas võimalikus ürituses õn tuhanded noored pakkunud oma abi, nõudes ei mingit tasu, leppides vaid sellega, kui asi õnnestub ja tuleb kuidagi kasuks Eesti hüvanguks ja inimsuse arendamiseks. Kõrvuti tegeliku töö ja püüdmistega õn meil tulnud läbi teha mitmeid tuleproove ja kannatusi, millest mitmed arvasid: nüüd õn lõpp, ei maksaks enam võidelda, paneme käed rüppe ja las tee vad need, kes ütlevad, et skau did-gaidid õn vaid „kuidagi sallitavad“. Selliseid mõtteid arendati ja püüti skautidesse sisendada üle poolletosina aastate eest, kui meil oli küllaltki põhjust karta **võistlust**. Nüüd õn vast jällegi põhjust haududa seda mõtet ja mõlgutada pessimistlikke mõtteid oma tuleviku pärast. Võibolla õn olukord hetkel veelgi keerulisem ja komplitseeritum.. Põhjust selleks annab asja suurem mõõt. Selle pessimismi ja üldise mure kõrval õn aga

elustama välis eesti noorte organiseerimist. Elab ju eestlasi üle maailma laiali sajad tuhanded. Osa neist on organiseeritud. Paljud aga on jäänud sellest eemale ja mis veel kurvem, paljud on eestlastena kadumas, kus nad elavad. Suure ja tänuväärt töö on väliseestlaste organiseerimises äratanud Väliseesti Ühing. Raske on seda teha vanemate juures, kes seotud mitmete olukordadega ja kes on ümberrahvustumas. Ühes nendega on ka järelikult kaduma määmas nende järeltulev põlv, lapsed. Kantud sellest rahvuslikust-riiklikust huvist, on skaudid seadnud endale ülesandeks — võita Eestile tagasi välismaail elavad eestisoost võrsunud noored. See pole hetkel tuluus probleem, sest skaudid on sel põllul juba vagusid ajanud palju aastaid, see on taas elustamine. Praegu asuvad eesti rahvusest noortest koosnevad skautüksused Poolas ja Lätis. Sajad skaudid ja

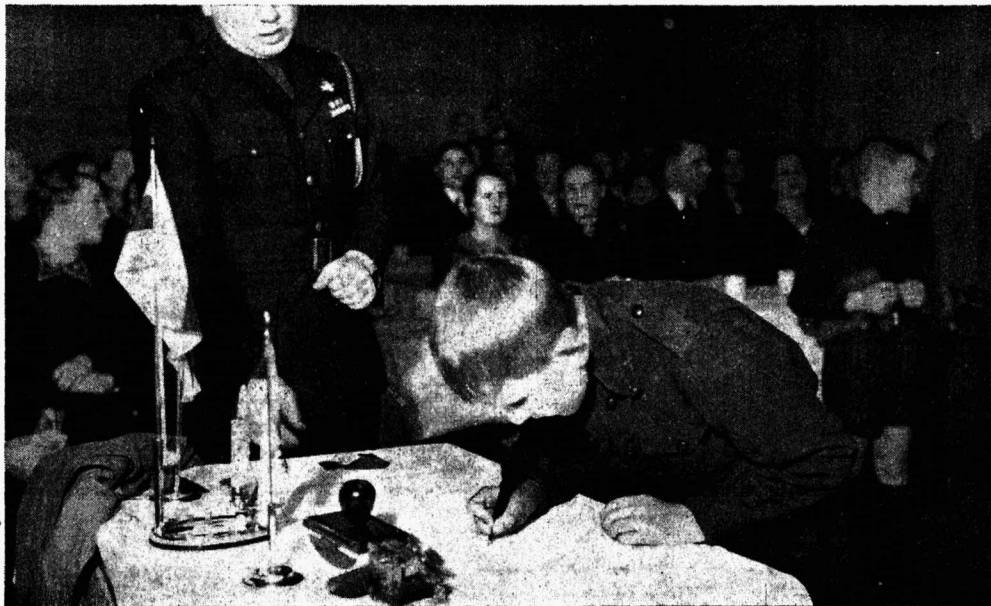
gaidid on kirjavahetuses puht eestisoost noortega skautlemise mõttes. Seda on seni tehtud enamikus vabaalgatuse teel, kuid nüüd omab juba see kindlakuulisema kuju, rakendatakse sobivasse meetodi. Siin on ees suur söödis põlv, mille viljakandvaks muutmiseks on vaja suurt energiat ja tihedat kontakti Väliseesti Ühinguga. Peastabi poolt on Väliseesti Ühinguga sidemepidamiseks ja kontakti loomiseks nimetatud skm. B. Rautsmaa. Uuel aastal ootab meid seega ees töö ja tegevus, mis on väärt, et selle liikumisega löödaks kaasa ka ametlikult poolt.

Skaudid ja gaidid, otsige üles välismaal elavad teie sugulased ja omaksed. Ärge laske omi suguvendi hävida võõrsil. Võitke nad tagasi Eestile, eestlusele ja skautlusele ja teid kroonib tulevikus suur tänulikkus isamaa hüveks teenimisel. K.

Skautide rahvuslikest õhtuist

Skautidel on saanud ilusaks traditsiooniks pühitseda pikki aastaid omi mitmesuguseid tähtpäevi. Paraleelselt pidupäevile ja tegelikele tööle on hakatud suurt huvi tundma rahvuslike õhtute vastu. Rahvuslike õhtuid või eesti-õhtuid on juba

skautüksused igas malevas korraldanud ammugi, kuid sageli oma äranägemise järele koostatud kava kohaselt. Praegu puuduvad meie keskorganil ülevaatlikud andmed selle kohta, kuid on astutud samme eesti-õhtute standart kavade koostamiseks, mille

Õhuskaud töötusele allakirjutamas.

saaks nende õhtute korraldamine siis ühtlasema ilme, mis väga oluline.

Hiljuti korraldasid Tallinna Malevasse kuuluvad „Õhuskautide“ üksus ja „Terassammurite“ suguharu kaks omapärast eest-järgi oleks kergem ja sisukamalt võimalik korraldada neid meeldivaid üritusi. Ka lusele pühendatud õhtut. „Õhuskautide“ rahvuslik õhtu toimus NMKÜ ruumes hästi läbimõeldud kavaga, kus ligemale 100 külalisele hiljem pakuti eesti rahvustoitu tanguputru piimaga. Eriti soe vastuvõtt rühmituse emade poolt sisendas kõigisse tunde, et meil ei tarvitse oma pidulikele

koosviibimisele importida võõraid kombeid ega harrastusi, sest meie rahval on rikkalikud tagavarad rahvuslikke kombeid ja traditsioone, mis väga kultuurised ja kõrge tasapinnaga.

„Terassammurite“ suguharu poolt korraldatud eesti-õhtu „Sõdurite“ kodus kinnitas veel kord, et skaudid on asunud uuele harrastusele, mis küll veel vajab palju arutlemist ja läbitöötamist, kuid mis niigi juhuslikest numbreist koostatuna suudab haarata kuulajaid ja vaatajaid. „Terassammurite“ rahvusliku õhtu peatunnuseks oli: näidata ja temonstreerida eesti vanu tantse, vanu pille ja pillimänge. Eriti huvitav oli vanakombekohane torupilli järgi rahvatantsu löömine ka nende poolt, kes selles astusid vaid esimesi samme. Huvitav on siinkohal äramärkida, et eesti rahvatantsud näisid algajatele väga kergesti õpitavad. Kogu õhtu omas puhtrahvuslikus meeleolus viis inimesed muistsesse ajastusse. Nende kahe konkreetse ja õnnestunud katse najal võib julgesti eeldada, et rahvuslikud õhtud ikka enam ja enam meie skautide seniseid õhtuid suudavad asendada. Kui saame nende õhtute korraldamiseks kindlamad kavad ja üksikasjalikumad juhtnöörid, siis ei tohiks enam ühelgi skautide õhtul puududa rahvuslikud ettekanded. Nende kaudu ärataksime skautides ja ka peolistes ikka enam ja enam lõkkele huvi Eesti mineviku ning kultuuri vastu. Eesti rahval on rikkalikud varasalved täidetud vanade kommete, tantsude, laulude jne. näol, millest saaks hulgaviisi välja noppida sobivat. Rahvuslikke õhtuid võiks korraldada ka näiteks ajajärgude näol, tähtpäevade, peo kombeid jne. Seda kõike aga ei tohiks võtta kergekäeliselt, vaid suure tõsidusega, vastasel korral võõrutame endid neist. On ka päris soovitatav pöörata nõusaamiseks Eesti Rahva Muuseumi poole, kohalike vanade emade-isade poole.

Ettekannete puhul ülesastujaiks peaks noorte kõrval tingimata esinema ka vanad pillimehed ja lauljad. See annab asjale juurde tõelikku jumet.

Skauhid, võtke oma töökavadesse rahvuslike õhtute korraldamine, selle kaudu õpite tundma meie rahva minevikku ja rikastate ühtlasi omi üritusi väärtuslike ettekannetega. K.

Lumememm armas...

Meie skautlik kirjandus

Ilmunud 100 väljaannet.

Skautliku kirjanduse probleem oli mitte väga ammu meie aastakoosolekutel järjekindlalt üheks valusamaks pähklaks, mille kallal pureleti ja otsiti väljapääsuteid.

Nüüd enam hädaldamist pole kuulda olnud. Järeldus — meie skautlik kirjavar, mis ilmunud peamiselt viimastel aastatel, on noori ja noorte juhte sedakorda rahuldanud.

„Skautluses“ (1936 a. väljaanne) lehek. 34/37 on ära toodud selle ajani ilmunud skautliku kirjavara kohta enam-vähem üksikasjalik ja põhjalik nimekiri. Nagu sellest näha, on seal juba loetletud umbes 60 väljaannet brošüüre, raamatuid ja ajakiri „Eesti Skaut“ on üks osa 60. hulgas. Tõeliselt võiks aga õigemini „Eesti Skauti“ lugeda aastakäikudena, see tõstaks arvu juba 75-ni. Arvan, et lisaks on viimastel aastatel veel ilmunud üle kümnekonna väljaande. Nii tõuseb skautlik kirjavar arvult 100 lähedale. Lehekülgede arv ulatub mitmekümnetesse tuhandetesse. Ligikaudselt võiks arvata, et ¼ sellest on Noorte Kotkaste ja Kodutütardel väljaanded, vast 10% erakirjastuse poolt väljalastud („Looduse“ kuldraamatu“ sarjas), kuna lõviosa väljaandeid on tegelikult skaudijuhtide ja skaudi ühikute omad väljaanded.

Nii ei või meie ütelda, et skautlik kirjavar oleks vähene. Meie oludes see on küllaldane saavutis, arvestades sellega, et skautidel on kirjastamiseks puudunud peaaegu igasugused fondid. Niipalju linnulennulist ülevaadet.

*

Minu ridade tõeliseks ülesandeks aga oli väikese kriitilise ülevaate tegemine just viimaste aastate toodangust. Püüan seda teha üsna lühidalt:

1) Jetta Ollik Andevei, „Alati valmis!“ Noorsoo-romaan 2. osas, kokku 416 lk.

See on kahtlematult esimene algupärane pikem jutustus skautide elust nende kõige mitmekesisemates piltides. Autoril on olnud palju tahet skautide elu tähele panna ja nagu skautluse süsteem eeldab, esile tuua eeskujuvad stseene skautide üritustest, nende poiste omast maailmast, võitlustest ja kannatustest, noortele omaest visadusest, nende püüetest, need on vooresed, mis jätavad isegi kestvad jäljed lugejasse nii nooresse kui vanasse. Ja selle kõrval kriipsutades alla elu kurbmänge noorsoo kohta, kellest skautluse mõju on eemale jäänud. Juhtumusrikas ja haarav teos, see peaks küll igal skaudil ja gaidil olema raamatute hulgas tähtsaim kohal.

Raamatul võib olla puudusi, meid need ei huvita, ta täidab küllaltki hästi oma ülesande, sisendades igasse nooresse väärtusi.

2) Nskm. A. Peikel, Huvitava sse m ä n g u v a l d a. Esimene samm skautlikule teele. I/II. I osa 48 lk., II osa 72 lk.

Selle raamatu ilmumisega on viimaks ka hundipojad saanud oma käsiraamatu, kuna skautide ja vanemskautidele oli väljaanded varem ilmunud. Nskm. A. Peikel, kuuludes juhtide kaadri n. ü. teisse generatsiooni, on küllaltki tähelepanuväärse tööga toime tulnud. See raamat pole niivõrd käsiraamat, kui lugevik hundi-poegile, ometigi on sellesse sisse põimitud peaaegu kõik, millest hundipojal vaja teada. Ja et Peikel'il siin omad kogemused olemas ja ka teatud juhi staaš saavutatud, võime selle väljaandega esialgul hundasid küllaltki rõõmustada, ilma et tunneksime pettumusi. Palju on jäljendatud Soomest ja kust võttagi selles punktis paremat eskuju, kui küsimused põhjenevad täiesti Baden-Powelli poolt rajatud alustel.

3) Skm. H. Michelson'i viimaste väljaannete „Meeste ridadesse“ (ja ka „Rühma aasta“) kohta on arvustajad oma sõna ütelnud, nii pole nende ridade ülestähendajal sünniski siinkohal küsimust lähemalt puudutada. Ühte siiski, et millepärast on „Meeste ridadesse“, suhtes üks meie endiseid vanemaid juhte (K. L.), nüüd paralleelorg'i ridades asunud selle raamatu sihilikule halvustamisele otsitud pisiasjade näol; meile peaks siiski väiklus võoras olema, kui näit. asuksime „Nk. käsiraamatu V osa“ piasju tõlgitsema, see arvustus võiks valusaks kujuneda. Meie lepime siin õiglase hinnanguga lugejate enest poolt... Igatahes vanemskautlus võtab hoogu ja kui kord „Meeste ridadesse“ ilmub II trükis, siis ootab ta tõesti arvustajaid. Ei ole kerge luut sihti, kus ainustki jälge pole ees.

4) Enn Saluveer, Laulgem poisid... Noorte kotkaste peastaabi kirjastus.

Laulik nootidega, 160 lk. Olgugi, liigset omapära joont kandev, on see väljaanne väärtus. Korduvalt on välismaalased pöördunud huvis Eesti viiside vastu meie skautide poole. See väike väljaanne on abimees, mille kaudu mõnelegi Eesti kõlavuse looja laulule võime juhtida tähelepanu.

5) R. Kärner, nskm., Skaudi-kalender-käsiraamat-märkimik 1938.

Tänuväärte ese, kui see igal aastal õigeaegselt korduks. Eriti hädavajalik aadresside loetelu, ka ajalool. ülevaade Eesti skautlusest on väärtus; siulst ei paku väljaanne küll mingit uut meie skautlusele.

Hea oleks, kui kalendaariumi osas tulevikus rohkem ära märgitakse igasug. skautlikke tähtpäevi ja mälestuspäevi, samuti annaks piltliku ülevaate eelm. aasta tegevusest; võrreldagu pisut spordi keskliidu kalender-aastaraamatuid, sarnased ülevaadet pakuks ka midagiti jäädvustatavat, tahaks seda tulevikus loota.

6) Uku Kivistö „Mere vangid“, samuti Hanson „Sinise tähe matkalood“, mõlemad ilmunud „Looduse“ kuldraamatu sarjas, esimene tõlge meile tuntud soomlasest skaudijuhist, teine algupärane, kui ma ei eksi ühest Virumaa õpetajast skaudisõbrast kirjutatud on mõlemad väga huvitavad teosed. Uku Kivistö'l on oskus poissi hingest läbi näha, seda põnevam on „matkalood“, milles ka meie Paralepa suurlaagrist antakse ilus pilt, just kui teeks seda vana tuntud kirjanik.

Võimalik, et mõne teose olen ka unustanud. Siiski olen ehk pisut tähelepanu juhtinud meie skautluse ühele kandvamale alale — kirjandusele.

Eks tulevik toob veelgi uut. On teada juba mitme käsikirja olemasolu senini meie n. ü. teisse generatsiooni kuuluva juhtide sulestusest. On teada käsikirjadest kahest hundipoegade käsiraamatust ja kahest juhtide käsiraamatust nii salgajuhtide

seisukohast vaadatuna. Ma ei saa jätta hoiatavalt mainimata, et seni ilmunud raamatute hulgas on rida häid ja ka mõned vähe viimistletud; igatahes edaspidised väljaanded peaksid tulema veelgi paremad, mis kannaksid välja kriitika, siis oleks nende ilmumine õigustatud. Nii siis rohkem viimistlust, vähem pealiskaudsust, sest skautlus on sisemine kasvatus näitlikus süsteemis. Meie liikumise tulevik sõltub järjekindlusest.

Juhtide kasvatusprobleemi lahkamisele asudes, seda korraldada tahtes kindlasüsteemiliste kursuste kaudu, peame üha tõsisemalt mõtlema juhtide kirjavaratäiendamisele. Meil puudub veel korrapärane „skaudijuhikäsiraamat“, samuti vajame ka originaalset tõlget raamatust „Scouting for Boys“ ja täiuslikku tõlget „Aids to Scoutmastership“, samuti hädatarvilik teos oleks skaudipraktise tegeliku töö käsiraamat praktiliste ülesannete jaoks, selle järele ehk tuleks eraalade kohta teos. Need on ülesanded, mis nõuavad palju järjekindlust ja töötamist kindla plaani järele. Kui oleme kord oma peale võtnud skautluse ehitusele kindla vundamendi rajamise kursuste süsteemi väljakujundamisega, käib paratamatult selle kaasas tõhus vaimuvara — kirjanduse areng.

H. M-n.

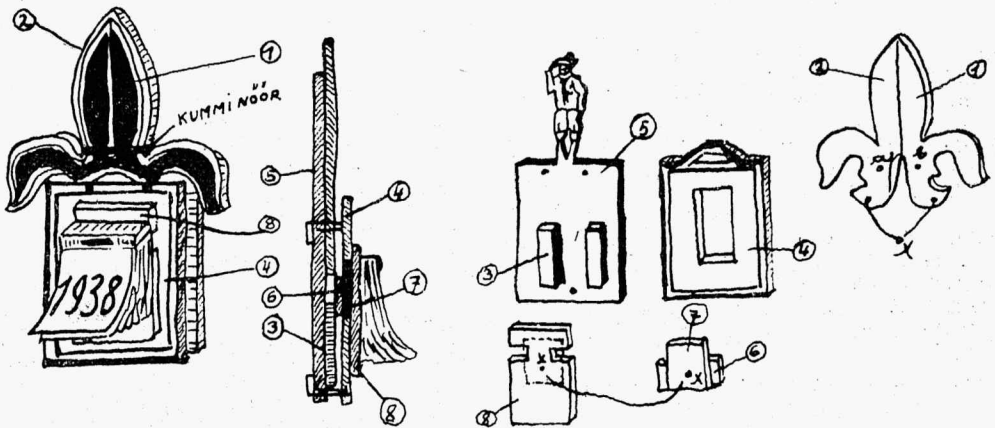

Praktilist

VALMISTAGEM SKAUDI-KALENDER...

Väljas on külm. Lumehelbed on alanud oma mängu. Kõle tuul keerutab neid küll üles, küll alla. Üks helbeke satub aknale, mille taga soojas toas salk skaute oma salga nurka ilustab. On rõõm poisse töötamas näha. Kui nad arvavad tööga valmis

nisel näidatud üksikosad, teised saevad neid välja ja panevad kokku. (1,2) liilia pooled. Mõlemad osad (3) liinitakse (5) peale. Samuti osad (6) ja (7) liimitakse (8) peale. „a“ ja „b“ on punktid, kust kaudu saab liilia mõlemad pooled vineeri naeltega (5) külge kinnitatud enne nõoriga üksteisega seotud ja punkt „X“ kohal nõor

olevat, märkad, et midagi salga nurga vasakus seinas puudub. Arutlevad ja mõtleavad, mis asi tühjale kohale sobiks, sest olemasolevaist ei ole ükski passilik. Ants, kellel alati uusi ideid peas, ütleb, et ta olla leidnud sobiva eseme tühjale kohale. Mitte-midagi iseäralikku — skaudi-kalender puudub ju. Kõik asuvad uuesti töö juurde. Ants joonistab vineerile juuresoleval joo-

osa (6) külge kinnitatud. Seejärgi pannakse osad nii kokku, kuidas näitab joonis ja ilustatakse oma soovi kohaselt. Igal hommikul, kui sa kalendri küljest ühe lehekese ära tõmbad ja tervitav skaut sinule näitab — mõtle hääle teole, mida igapäev iga skaut püüab soovitada. Soovin tööle õnnestumist ja head uut aastat!

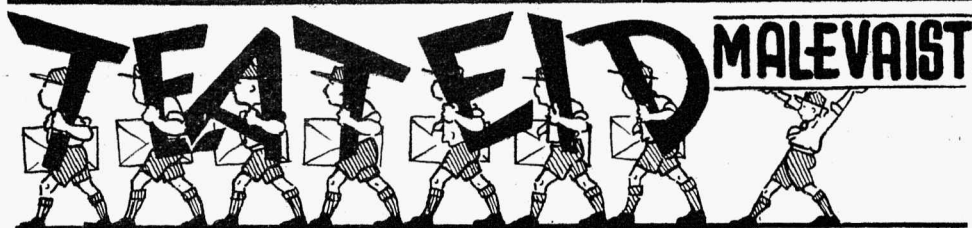
Master Ats.

VÕITLUSE LAUL.

H. Tammart.

Üle raskuste harja
ma sirutan turja,
võitlen skautliku aate eest südamega.
Ja kui raskuste ahel
lõiga raske mul, ühel —
kutsun poisse, mu sõpru, enesega.
Kindlalt astume radu,
meid ei kohuta udu —
meie sihid on selged ka udusel veel!
Lähme õigluse nimel,
lähme vaimustustulel
tööle — võitlusse skautlike tegude teel.
Me tahame säästa
eesti skautluse aastad —
kaunid aated, mis mehi on mehiseks

Me tahame pesta [teind.
võltsid mõtted ja saasta,
et skautlikuk noort kannaks nooruslik
Need mõtted on karged [ind.
kui põhjamaa suvi —
neis peegeldub kõik see, mis südames
Need mõtted on siirad, [meil
need iial ei hävi —
need jäävad, kui kadu näeb kõik muu
Ja kindlasti välja [me teil.
üle raskuste harja,
lähme võitlusse skautlike mõtete eest. —
Me mõtteil on püsi,
me ise ei väsi —
kõlab võitluslaul võimas me südameist.

TALLINNAST.

Tallinna noorte komitee koosolek pidas soovitatavaks skautlike noorte org-ide ühendamise, kuna see looks tugeva aluse noorte kasvatamisele riiklikus ja rahvuslikus vaimus. Peeti soovitatavaks, et kui on skautlike kude noorte ühendamine, siis peab selle nimeks olema ka „Eesti noorte“ asemel „Eesti Skautlikud Noored“. Veel leidis koosolek, et uus org kuuluks Haridusministeeriumi alla, mitte aga kaitseliidu, nagu seda näeb juurde kuuluvast juhendist. On ju Haridusministeerium see, kes peab kandma täit vastutust eesti noorte eest, kuna tal on käsutada terve pedagoogide kaader.

Tallinna skautide-gaidide emade austamiseõhtu „Estonias“.

Pühapäeva õhtul, 11. detsembril, toimus Tallinna skautide ja gaidide traditsiooniline emadeaustamise õhtu „Estonia“ kontsertsaalis. Emadepäev kujunes soojaks tunnustusavalduseks nende vanemaile, eriti emadele.

Haridusministrilt tõi tervitusi h-ra sotsiaalminister O. Kask, pöördudes skautide-gaidide poole südamliku tervitusega, kutsudes neid üles jääma truusk skaudi seadustele, austama omi vanemaid ja olla ka edaspidi alati valmis, et jääda skautideks. Ministri kõnele järgnes hardumuslik ühislaul „Ema süda“.

Järgnevalt kustusid saalis tuled ja poodiumile ilmunud pisikesed hellakesed ja hundud süütades oma käes küünlad lausudes, et küünalde süütamisega nad süütavad ka tule ja tunded endi südames oma vanemate vastu, et olla ja jääda häadeks lasteks.

Edasi jagati skautidele ja gaididele auhindu ja mitmesuguseid tunnustusväljen-deid.

Aktuse ametlikule osale järgnes skautide ja gaidide ettekanded.

Kõik oli hardumuslik ja meelesööviv.

Õhuskaudid võistlemas.

Eesti Aeroklubi korraldusel peetud mudelite võistlusel, millest esmakordselt ka õhuskaudid osa võtsid, saavutas õhuskaud H. Schmidt II-se koha.

KOHILA SKAUTIDE EMADEPÄEV.

11. dets. s. a. toimusid Kohila skaut-rühmituse emapäeva pidustused Kohilas. Külalistena viibisid kohal Sõprade Seltsi esimees J. Raudmäe, Harju skautide maleva juht skautmaster A. Miller ja Rapla rühmitusest 20 skauti juhi skj. Koemet-saga eesotsas.

Päeval kell 12 oli emadepäeva jumalateenistus, mille pidas õpetaja Kärner, Tallinnast. Ohtul algusega kell 20.00 peeti kohalikus rahvamajas aktus-piduõhtu. Aktusekõne pidas skautmaster Miller, kes tänas kohalikku seltskonda suure kaasabi eest, mille tõttu Kohila skautrühmitus on jõuline ja väljaõppelt kõrgel tasemel.

Emadeaustamis- ja tähistamiskõne pidas S. S-i esimees Raudmäe, mille järele luges ette pühenduse emadele ja lauldi „Ema süda!“

Skautid ehtisid emasid lillekimpudega. Langenud emasid mälestati väga mõjuva leek-etteaste teel, mida toimiti valgustamata saalis. Saatesõna ütles skm. Miller ja skautid laulsid vaikset „Mõnd kallist südant kaotand.“

Aktuse lõpuosas andis malevajuht üle E. Sk. M. Vanema poolt annetatud diplomid ja märgid järgmistele juhtidele:

maleva abijuht n-skm. B. Tammele teenetemärk, käsundusjuhile n-skm. O. Jõe-le teenete diplom, kohalikkudele juhtidele M. Jõe-le ja B. Ragaile Esk. märgid ja hp. K. Kogerile Ehp. märgi. Vastuvõetud uutele liikmetele anti üle tunnusmärgid.

Aktusele järgnes pidu samas ruumes. Eeskava täitsid kohalikud ja Rapla skautid hästi. Jumalateenistusel ja aktus-peol oli rahvast rohkesti.

LÄÄNEST.

Noorte komitee koosolek.

Läänemaa noortekomitee koosolekul tunnistati vajalikeks skautide ja noorkotkaste ühendamine, kuid alluvusega haridusministeeriumile, mitte aga kaitseliidule.

Emapäev Paadremaal.

Paadremaa gaidid ja skautid pühitsesid oma emapäeva aktust 4. detsembril Paadremaal, hommikul peeti traditsiooniline jumalateenistus, mida pidas preester J. Kukk.

VALGAST.

„Halli Hundi“ rühmituses algas 16. nov. õppekoonduste sarjas noorsamariitlaste kursus E. N. P. Risti tööjuhtide järele. Lektoriteks gümnn. loodusetead. õpet. prl. L. Umalas ja samariitl. n.-skm. A. Orav. E. N. P. R. keskjuhatus abistas kursust mitmesuguse sidematerjali ja käsiraamatu (dr. B. Voogas'e „Esmaabi ja tervishoid“) lähetamisega. Kursuse lõpukatseid toimuvad 1939. a. märtsis kooliarsti dr. E. Grossi ja dr. Opmanni poolt.

Kehakasvatuse tunde gümnn. võimlas juhatab maakonna spordinõunik P. Nõo (2 tundi nädalas).

19. nov. korraldas „Lembitlaste“ rühmitus peoõhtu gümnaasiumi aulas. Eeskavas oli: skautide töötuse andmine, kvartetilt laule, skautlikke ettekandeid, bajaanisoolosid jne. Ettekanded õnnestusid ja võeti rohkearvulise noorte sõprade ja külaliste poolt kiiduavaldustega vastu. Peol viibisid maleva abivanem dir. A. Raudsepp perekonnaga, mal. juht kpt. A. Tajur, rida kutsutuid külalisi ja vanemaid skautjuhte. Ka Võrust oli külalistena skaudijuhte saabunud. Meeleolurikas pidu lõppes koosviibimise ja tantsuga, mille eest hoolitses nauditavalt „Kuldne Rütm“ — Valga parim kontsert- ja tantsuorkester n.-skm. A. Orava juhatusel.

23. nov. peeti maleva staabi, rühmituse vanemate ja juhtkonna ühine nõupidamine eeloleva noorteorganisatsioonide ühendamisega seoses olevate küsimuste arutamiseks.

Novembrikuu algul maleva staap otsustas lubada „Metsapoegade“ rühmitusel ühineda „Concordia“ rühmitusega. Ridade koormale tõmbamine oli tingitud juhtkonna jõu ja töökoormuse hõlbustamiseks, kuna oktoobris mitu juhti astusid sõjaväkke sundaega teenima. Uus koondatud üksus kannab end. nime „Concordia“.

Lähematest üritustest on töökavva paigutatud: 3. ja 4. detsembril „Kuldse südame“ korjanduse abistamine ja 4. dets. gümnaasiumis koos gaidide malevaga „kodu-päeva“ aktuse (emadepäeva asemel) korraldamine. Töö edeneb kõigis rühmitustes normaalselt, juhtide ja skautide meeleolu „segastest aegadest“ hoolimata laitmatu ja hoogne.

SAAREMAALT.

Juhtidekool töötab edukalt. Poisse on registreeritud osa võtma 30. Kursus jõutakse läbi võtta umbes jaanuari keskel. Siis peetakse ka lõpu puhul suurem koldeõhtu.

Kooli teine osa, laager, peetakse juunis arvatavasti Järvel või Mändjalas.

Kaali ja Püha üksustele korraldatakse salgajuhtide kursust koolis arvatavasti jaanuari kuus. Teistele maauksustele pole tänavu võimalik salgajuhtide kursusi korraldada. Kursusi juhivad nsmk. H. Tammart.

Emadepäeva juhul korraldasid gaidid peo 17. dets., milline nii ettekannetelt kui ka rahaliselt väga hästi õnnestus.

Asutati uus üksus Haamse algkooli juurde. Samuti formeeriti uuesti endine Tõlluste skautrühm. Haamse üksuse asutajaks oli nsmk. H. Tammart, Tõlluste uuesti elustajaks nsmk. A. Talvik.

Lümmanda „Tulehoidjate“ suguharus anti liigi- ja järgueksamid. Suguharusse kuulub praegu 37 poissi. Töö on väga intensiivne. Kevadel pühitseb üksus oma 15. aastapäeva.

S. S. S. peakoosolek.

Skaudisõprade peakoosolek peeti 21. nov. Kuressaares. Koosolek kinnitas aastaaruanded ja võttis vastu eelarve ja tegevuskava. Juhatus valiti tagasi endises koosseisus: esimees Joh. Kesküla, abiesimees mag. A. Allik, sekretär J. Aru, laekur B. Mütirsoo, majajärg V. Kallas, gaidide esindaja A. Klauren, skautide esindaja Al. Talvik.

RAKVEREST.

Eesti Skautide Maleva vanem skm. Nikolai Kann Rakveres.

Rakvere Skaudisõprade Seltsi juure kuuluvad gaidid ja skaudid pidasid oma traditsioonilist emapäeva aktust, millest osa võttis ka meie armastatud vanem ja kauaaegne skautide peavanem skm. N. Kann. Aktuse avas seltsi esimees Nikolai Kruuse, millele järgnes kõne skautide maleva vanemalt skm. N. Kann'ilt. Kõneleja märkis, et skaudid pole kunagi olnud noorteorganisatsioonide ühendamise vastu, kui alles jäävad skautlikud põhimõtted. Kõnelejale hüüti mürisev „alati valmis!“

VÖRUST.

Emapäev Võrus.

7. detsembril peeti Võrus gaidide ja skautide traditsioonilist emapäeva. Külalisena oli kohale sõitnud peastaabist skm. A. Mitt, kes pidas emapäeva kõne. Aktusel esinesid gaidid ja skaudid ettekannetega, mis eriti hästi õnnestusid.

Skaudid võistlemas.

Möödunud kuu lõpul toimusid Võrus, maleva vanemskautide vahelised ping-pongi võistlused. Samal ajal toimusid ka tõstekursused hr. Kaisi juhatusel.

A—av.

JÄRVAST.**Emapäev Paides.**

11. detsembril peeti Järva Skautide Maleva ja Paide Gaidide üksikrühma korraldusel Paides, gümnaasiumi ruumes, emapäeva aktus. Aktuse avas maleva vanem linnapea ja kohalik praost G. Pärl. Kõnega esines sisesekretär nskm. R. Kärner. Aktusel esinesid skaudid ja gaidid ettekannetega. Lõppsõna ütles endine maleva vanem härra Veem.

PÄRNUST.**Peastaabi ülem Pärnus.**

10. detsembril pidas Pärnu Skautide Maleva oma 10. aastapäeva pidustusi, millest osa võttis ka peastaabi ülem ins. A. Gering, kes esines päevakohase kõnega.

ALUTAGUSEST.**Alutaguse Skautide Maleva 6.-aastane.**

Alutaguse Skautide Maleva pühitses hiljuti oma 6. aastapäeva. Malevasse kuulusid Jõhvi ja selle ümbruskonnas asuvad skautide suguharud. Praegu on malevas üle 300 liikme. Vanemaks on 4. jalaväe pat. ülem hr. kol. A. Tomander ja juhiks nskm. H. Jürna.

SAKALAST.**Emapäev Sakalas.**

Sakala skautide ja gaidide pidulik emapäeva aktus peeti Viljandis 4. detsembril Viljandi gümnaasiumi ruumes. Kõneles skaudisõprade seltsi esimees hr. A. Pung, külalisena esines Gaidide peastaabi sekretär gr. S. Elken.

OMIS ASJUS!

Käesolev „Eesti Skaudi“ number on XVII aastakäigu viimane. Järgmise XVIII aastakäigu nr. 1. ilmub 1939. a. jaanuaris.

„Eesti Skaut“ palub kõiki, kellel on kas number puudu jäänud või midagi muud korratut silma hakanud, sellest kohe toimetusele ja talitusele teatada. Tekkinud puudusi püütakse niivõrd veel heaks teha, kuivõrd see võimalik. Paljud ajakirja numbrid, mis talitusele postilt tagasi saadetud, peavad kahjuks seniks tellijaile edasisaatmata jääma, kuni ekspeditsioonil puudub elukohta muutnud tellijate õiged aadressid.

„Eesti Skaudi“ XVIII aastakäigu tellimishinnaks on skautidel-gaididel Kr. 1.— ja teistel Kr. 2.—. Üksiknumbri hind on 25 senti.

Salkade ja rühmade kaupa tellides on võimalik tellimishinda tasuda 12-sendilise osamaksuga kuus. Ühistellimisel hinnaalandus 20%. Lähemaid juhtnõure saab kohapeal malevas „Eesti Skaudi“ esindajalt.

Aastakäigu lõppedes toimetuse ja talitus tänab tubleid kaastöölisi pakutud abi eest ja häid lugejaid osutatud lahke tähelepanu eest ning soovib kõigile Eesti skautidele-gaididele ja nende ustavatele sõpradele

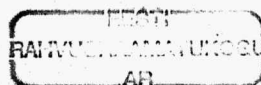
rõõmsaid jõule ja
hääd uut aastat!

„Eesti Skaut“.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimetuselised: R. TÕNURI, V. SUIGUSAAR, R. ROOS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Talitusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 20 senti. Aastakäik kr. 1.50. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr.26. Telef. 486-96. Jooksev arve nr. 180.

Ilmumise kuupäev 23. dets. 1938.

„Edu“ trükk, Tallinn, Vene tän. 16.

Skaudiv – gaidid!

„Eesti Skaudi“ käesolev aastakäik on lõpul.

1939. a. ilmuvast XVIII aastakäigu tellimiste vastuvõtt on alganud

Tellige ja levitage

„Eesti Skauti“

„Eesti Skaudi“ heakäekäik oleneb T e i s t

Iga skaut loeb

„Eesti Skauti“

sest ta on skautide häälekandja.

**Milleks skaudi katses punkt 7?
Algajad! Skaudid! Juhid!**

Selleks sobivam

Skaudi kalender märkmik 1939. a.

Koostanud n-skm. R. Kärner

**Saada igas malevas
Hulgaviisi 0% 0%**

Tellimised n-skm. R. Kärner
Tallinn, Alberti 11—9

Eesti noored!

Ilmus skautliku töö alusmüür

Salga töö I

Koostanud n-skm.

Richard Kärner

100 lehekülge paks, 33 pilti, hulk tabeleid, lisaks salga loomad ja värvid.

Hind broš. Kr. 1.25
köites Kr. 2.—

Tellimised n-skm. R. KÄRNER Tallinn, Alberti 11—9.